

2024/2030

24.7.2024

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/2030 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Ιουλίου 2024

για τη χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα, οι οποίοι επλήγησαν από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα στην Αυστρία, την Τσεχία και την Πολωνία, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (¹), και ιδίως το άρθρο 221 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κατά τη διάρκεια της άνοιξης του 2024, ορισμένες περιοχές της Αυστρίας επλήγησαν από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα πρωτοφανούς έντασης (παγετός), των οποίων είχαν προηγηθεί ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες τον Ιανουάριο, τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο. Ως εκ τούτου, η βλάστηση, η οποία ήταν κατά μέσο όρο 3 εβδομάδες πρόωρη, ήταν πιο ευάλωτη στις χαμηλότερες από τις συνήθεις θερμοκρασίες που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της άνοιξης. Το κύμα του παγετού επηρέασε σημαντικά τα μηλοειδή και τα πυρηνόκαρπα, καθώς και τον αμπελοοινικό τομέα.
- (2) Κατά τη διάρκεια του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Απριλίου 2024, το έδαφος της Τσεχίας επλήγη από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα πρωτοφανούς έντασης (παγετός), τα οποία προκάλεσαν θερμοκρασίες χαμηλότερες από τις συνήθεις, οι οποίες διήρκεσαν αρκετές ημέρες. Δεδομένου του πολύ υψηλού επιπέδου ανάπτυξης της βλάστησης λόγω των εξαιρετικά θερμών καιρικών συνθηκών του Μαρτίου, σημειώθηκαν πρωτοφανείς ζημιές στους οπωρώνες και τους αμπελώνες. Το κύμα παγετού επηρέασε σοβαρά την παραγωγή φρούτων και τον αμπελοοινικό τομέα.
- (3) Τον Απρίλιο του 2024, ορισμένες περιοχές της Πολωνίας επλήγησαν από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα πρωτοφανούς έντασης (παγετός). Δεδομένου του υψηλού επιπέδου ανάπτυξης της βλάστησης λόγω των ευνοϊκών συνθηκών τον Μάρτιο, ο παγετός επηρέασε αρνητικά τα οπωροκηπευτικά, ιδίως τους οπωρώνες και τους μικρούς σαρκώδεις καρπούς, καθώς και τον αμπελοοινικό τομέα. Κατά τη διάρκεια του Μαΐου 2024, πρόσθετα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα (χαλάζι) έπληξαν τον τομέα των οπωροκηπευτικών, προκαλώντας επιπλέον ζημιές.
- (4) Μολονότι υπάρχουν ενδείξεις ότι τέτοιου είδους δυσμενή κλιματικά φαινόμενα εντάσσονται σε ένα γενικό πλαίσιο αυξανόμενων κινδύνων για τη γεωργία ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής, η ένταση των φαινομένων στην Αυστρία, την Τσεχία και την Πολωνία ήταν πρωτοφανής και επηρέασε μεγάλη περιοχή και σημαντικό μερίδιο της παραγωγής.
- (5) Οι σημαντικές ζημιές που υπέστησαν οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων από τα εν λόγω δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και η επακόλουθη απώλεια εισοδήματος για τους πληγέντες παραγωγούς στην Αυστρία, την Τσεχία και την Πολωνία θέτουν σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- (6) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστεί έκτακτο μέτρο ικανό να συμβάλει στην αντιμετώπιση των ειδικών προβλημάτων μετά τα εν λόγω δυσμενή κλιματικά φαινόμενα.
- (7) Οι σημαντικές ζημιές και οικονομικές απώλειες που υπέστησαν οι πληγέντες παραγωγοί λόγω των δυσμενών κλιματικών φαινομένων αποτελούν ειδικό πρόβλημα κατά την έννοια του άρθρου 221 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί εύκολα με μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 219 ή 220 του εν λόγω κανονισμού. Η κατάσταση δεν συνδέεται ειδικά με αναγνωρισμένη μοναδική διατάραξη της αγοράς ή με συγκεκριμένη απειλή, ούτε με μέτρα για την καταπολέμηση της εξάπλωσης ζωνοόσων ή του κλονισμού της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών.

(¹) EE L 347 της 20.12.2013, σ. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

- (8) Τα ποσά που διατίθενται στην Αυστρία, την Τσεχία και την Πολωνία θα πρέπει να καθοριστούν λαμβανομένου ιδίως υπόψη του αντίστοιχου βάρους της Αυστρίας, της Τσεχίας και της Πολωνίας στον γεωργικό τομέα της Ένωσης, με βάση τα καθαρά ανώτατα όρια για τις άμεσες ενισχύσεις που ορίζονται στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, καθώς και τον αντίκτυπο των πρόσφατων δυσμενών κλιματικών φαινομένων στα εν λόγω κράτη μέλη.
- (9) Η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία θα πρέπει να διανείμουν την ενίσχυση μέσω των πλέον αποτελεσματικών διαύλων βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων που λαμβάνουν υπόψη την έκταση των δυσχερειών και των οικονομικών ζημιών που υπέστησαν οι πληγέντες γεωργοί. Θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι γεωργοί θα είναι οι τελικοί δικαιούχοι της ενίσχυσης και να αποφύγουν στρεβλώσεις της αγοράς ή του ανταγωνισμού.
- (10) Δεδομένου ότι με τα ποσά που θα διατεθούν στην Αυστρία, την Τσεχία και την Πολωνία θα διευθετηθούν μόνο εν μέρει οι οικονομικές δυσχέρειες των γεωργών, θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να χορηγήσουν πρόσθετη εθνική στήριξη στους γεωργούς, υπό τους όρους που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- (11) Προκειμένου να παρασχεθεί στην Αυστρία, την Τσεχία και την Πολωνία η ευελιξία να διανείμουν την ενίσχυση όπως απαιτούν οι συνθήκες με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωποι οι πληγέντες γεωργοί, θα πρέπει να παρέχεται δυνατότητα σώρευσης της ενίσχυσης με άλλη στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, χωρίς υπεραντιστάθμιση των γεωργών.
- (12) Προκειμένου να αποφευχθεί η υπεραντιστάθμιση, η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέσων στήριξης ή ιδιωτικών καθεστώτων ώστε να αντιμετωπιστεί η προκληθείσα οικονομική ζημία.
- (13) Για δημοσιονομικούς λόγους, η Ένωση θα πρέπει να χρηματοδοτεί τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία στο πλαίσιο του εν λόγω έκτακτου μέτρου μόνον εφόσον οι δαπάνες αυτές έχουν πραγματοποιηθεί εντός συγκεκριμένης προθεσμίας επιλεξιμότητας. Η στήριξη για το εν λόγω έκτακτο μέτρο θα πρέπει συνεπώς να καταβληθεί έως τις 31 Ιανουαρίου 2025.
- (14) Δεδομένου ότι δεν πρόκειται να πραγματοποιηθούν πληρωμές μετά τις 31 Ιανουαρίου 2025, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/127 της Επιτροπής⁽³⁾, το οποίο προβλέπει αναλογική μείωση των μηνιαίων πληρωμών που πραγματοποιούνται εκπρόθεσμα.
- (15) Η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία θα πρέπει να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στην Ένωση να ελέγξει την αποδοτικότητα του μέτρου που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό.
- (16) Για να εξασφαλιστεί ότι οι γεωργοί θα λάβουν ενίσχυση το ταχύτερο δυνατόν, θα πρέπει να δοθεί στην Αυστρία, την Τσεχία και την Πολωνία η δυνατότητα να εφαρμόσουν τον παρόντα κανονισμό χωρίς καθυστέρηση. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- (17) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών,

(2) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

(3) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/127 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες για τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τις εγγυήσεις και τη χρήση του ευρώ (ΕΕ L 20 της 31.1.2022, σ. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Διατίθεται ενωσιακή ενίσχυση συνολικού ύψους 10 εκατομμυρίων EUR στην Αυστρία, ενωσιακή ενίσχυση συνολικού ύψους 15 εκατομμυρίων EUR στην Τσεχία και ενωσιακή ενίσχυση συνολικού ύψους 37 εκατομμυρίων EUR στην Πολωνία, για την παροχή έκτακτης στήριξης στους γεωργούς υπό τους όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
2. Η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία χρησιμοποιούν τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για μέτρα που αποσκοπούν στην αποζημίωση των γεωργών που επλήγησαν περισσότερο στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα, για την οικονομική ζημία που έχει αντίκτυπο στη βιωσιμότητα των γεωργών.
3. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 λαμβάνονται βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων τα οποία λαμβάνουν υπόψη την πραγματική οικονομική ζημία που υπέστησαν οι πληγέντες γεωργοί και διασφαλίζουν ότι οι προκύπτουσες ενισχύσεις δεν προκαλούν στρέβλωση της αγοράς ή του ανταγωνισμού.
4. Η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία διασφαλίζουν ότι, όταν οι γεωργοί δεν είναι οι άμεσοι δικαιούχοι των πληρωμών της Ένωσης, το οικονομικό όφελος της ενωσιακής ενίσχυσης μετακυλιέται σε αυτούς εξολοκλήρου.
5. Οι δαπάνες της Αυστρίας, της Τσεχίας και της Πολωνίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε σχέση με τις πληρωμές για τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 είναι επιλέξιμες για ενωσιακή ενίσχυση μόνον εάν οι εν λόγω πληρωμές πραγματοποιηθούν έως τις 31 Ιανουαρίου 2025.
6. Επιτρέπεται η σώρευση των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό με άλλη στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.
7. Η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία μπορούν να χορηγούν πρόσθετη εθνική στήριξη για τα μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 2, με ανώτατο όριο το 200 % του αντίστοιχου ποσού που καθορίζεται στην παράγραφο 1, βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων, υπό τον όρο ότι οι προκύπτουσες πληρωμές δεν προκαλούν καμία στρέβλωση της αγοράς ή του ανταγωνισμού, ή υπεραντιστάθμιση.
8. Προκειμένου να αποφευχθεί η υπεραντιστάθμιση κατά τη χορήγηση στήριξης δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία λαμβάνουν υπόψη τη στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέσωσ στήριξης ή ιδιωτικών καθεστώτων ώστε να αντιμετωπιστεί η προκληθείσα οικονομική ζημία.

Άρθρο 2

1. Χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο έως τις 31 Οκτωβρίου 2024, η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία κοινοποιούν στην Επιτροπή τα ακόλουθα, σε σχέση με τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 1:
 - α) περιγραφή των μέτρων που πρόκειται να λάβουν·
 - β) τα κριτήρια που χρησιμοποιούν για τον προσδιορισμό των μεθόδων χορήγησης της ενίσχυσης, τα ποσά της και το σκεπτικό για τη διανομή της ενίσχυσης στους γεωργούς·
 - γ) τον επιδιωκόμενο αντίκτυπο των μέτρων που αποσκοπούν στην αποζημίωση των γεωργών για την οικονομική ζημία·
 - δ) τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν για τον έλεγχο της επίτευξης του επιδιωκόμενου αντίκτυπου των μέτρων·
 - ε) τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν για την αποτροπή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και της υπεραντιστάθμισης·
 - στ) τις προβλέψεις για τις πληρωμές των δαπανών της Ένωσης κατανεμημένες ανά μήνα έως τις 31 Ιανουαρίου 2025·
 - ζ) το ύψος της πρόσθετης στήριξης που παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 7·
 - η) τα μέτρα που λαμβάνονται για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των γεωργών και για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
2. Το αργότερο έως τις 15 Ιουνίου 2025, η Αυστρία, η Τσεχία και η Πολωνία κοινοποιούν στην Επιτροπή τα συνολικά ποσά που καταβλήθηκαν ανά μέτρο (κατά περίπτωση, κατανεμημένα ανά ενωσιακή ενίσχυση και ανά πρόσθετη εθνική ενίσχυση), καθώς και τον αριθμό και το είδος των δικαιούχων και την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας του μέτρου.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 23 Ιουλίου 2024.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN
